

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100326

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Плющ Діана Станіславівна

2. Pliushch Diana Stanislavivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 292

Назва наукової спеціальності: Міжнародні економічні відносини

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 11-01-2021

Спеціальність за освітою: Міжнародні економічні відносини

Місце роботи здобувача: ТОВ "А1 КОНСАЛТИНГ"

Код за ЄДРПОУ: 44032288

Місцезнаходження: вулиця Ушинського, 40, м. Київ, 03151, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.001.224

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, м. Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, м. Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.51

Тема дисертації:

1. Зовнішньоторговельні ефекти зони вільної торгівлі України з Європейським Союзом.
2. Foreign trade effects of the free trade zone between Ukraine and the EU.

Реферат:

1. Дисертація присвячена теоретико-методологічному обґрунтуванню визначення і розрахунку економічних ефектів зони вільної торгівлі України з Європейським Союзом, аналізу зовнішніх ефектоформуючих факторів торгівлі України країнами Європейського Союзу в умовах трансформації торговельної політики як чинника ефективності торгівлі з ЄС. Актуальність теми дослідження насамперед визначається роллю поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі України з Європейським Союзом в процесі економічного розвитку України. Важливим є аналіз характеру та обсягу економічних ефектів зовнішньоторговельних відносин України з ЄС. Створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі України з Європейським Союзом відкриє для виробників потенційний ринок збуту товарів і послуг українського походження. Поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі України з ЄС – це нова форма інтеграційного об'єднання, яка передбачає розширення сфер регулювання та глибоку регуляторну кооперацію. Поглиблена та

всеохоплююча зона вільної торгівлі фактично створює фундаментальні основи участі національної економіки в регіональних та глобальних ланцюгах створення доданої вартості. Доступ до внутрішнього ринку Європейського Союзу на основі поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі створює передумови більш активної присутності України на світових ринках. Реалізація Угоди про асоціацію з ЄС відбувається під впливом існуючих ризиків погіршення торговельних відносин України з Російською Федерацією в умовах ведення гібридної війни, що негативно впливає на зовнішньоторговельні результати діяльності України. Вплив створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС на економічне зростання країни – предмет вивчення з метою оцінки зовнішньоторговельних результатів діяльності України. Важливим для дослідження економічних ефектів та проєвропейських напрямків орієнтації економіки України є аналіз зміни внутрішньогалузевої торгівлі товарами в Україні в межах створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі України з ЄС. У дослідженні надається характеристика таким питанням, як: теоретико-методологічні основи визначення економічних ефектів зон вільної торгівлі у світовому господарстві; механізми виникнення статичних та динамічних зовнішньоторговельних ефектів в умовах поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі України з ЄС; тенденції двосторонньої комплементарності торговельних відносин України та ЄС; ефекти створення та відхилення торгівлі України з ЄС; зовнішньоторговельні індекси економічної асоціації України з ЄС; оцінка трансформації торговельної політики України як чинника ефективності торгівлі з ЄС; аналіз реалізації плану заходів Угоди про асоціацію України з ЄС; ефекти та наслідки торговельної війни Російської Федерації проти України для євроінтеграційних процесів; потенціал та роль недоторгованих зовнішніх ринків для розвитку торгівлі України з ЄС; посилення залежності України від товарного ринку ЄС та від зовнішніх ринків в цілому; переорієнтація торгівлі України з країн ЄАЕС на країни ЄС та треті країни. Наукова новизна одержаних результатів полягає в систематизації та поглибленні теоретико-методологічних підходів щодо класифікації та визначення зовнішньоторговельних ефектів розвитку зони вільної торгівлі України з країнами ЄС за час реалізації Угоди про асоціацію України з Європейським Союзом. Основні положення наукової новизни, які отримано особисто і виносяться на захист, полягають у такому: вперше: - досліджено тенденції двосторонньої комплементарності торговельних відносин в умовах розвитку зони вільної торгівлі між Україною та країнами ЄС, проведено аналіз динаміки індексу комплементарності торгівлі для України та ЄС; - з'ясовано, що країни ЄС та Україна є «природними торговими партнерами», про що свідчить високий рівень взаємодоповнення торгівлі; - зроблено висновок, що динаміка індексу комплементарності України з країнами ЄС має тенденцію до поступового зростання, що є позитивним результатом створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі України з ЄС; - досліджено вплив основних факторів на зміну коефіцієнта комплементарності торгівлі України з ЄС - обсягу імпорту-експорту товарів між Україною та Російською Федерацією, обсягу чистого припливу прямих іноземних інвестицій в економіку України та обсягу накопиченого зовнішнього боргу України; -

2. The dissertation is devoted to the theoretical and methodological substantiation of definition and calculation of economic effects of Ukraine's free trade zone with the EU, analysis of external effect - forming factors of Ukraine's trade with the EU countries in the transformation of trade policy as a factor of trade efficiency. The relevance of the research topic is primarily determined by the role of the Deep and Comprehensive Free Trade Area of Ukraine with the European Union in the process of economic development of Ukraine. It is important to analyze the nature and scope of the economic effects of Ukraine's foreign trade relations with the EU. The creation of a Deep and Comprehensive Free Trade Area between Ukraine and the European Union will open a potential market for producers of goods and services of Ukrainian origin. Deep and Comprehensive Free Trade Area between Ukraine and the EU is a new form of integration that involves expanding regulatory areas and deep regulatory cooperation. The Deep and Comprehensive Free Trade Area creates the fundamental basis for the participation of the national economy in regional and global value chains. Access to the internal market of the European Union based on a Deep and Comprehensive Free Trade Area creates the preconditions for a more active presence of Ukraine in world markets. The implementation of the Association Agreement with the EU is influenced by the existing risks of deteriorating trade relations between Ukraine and the Russian Federation in the context of a hybrid war, which

negatively affects the foreign trade results of Ukraine. The impact of the creation of a Deep and Comprehensive Free Trade Area between Ukraine and the EU on the country's economic growth is the subject of study to assess Ukraine's foreign trade performance. The analysis of changes in intra-industry trade in goods in Ukraine within the creation of a Deep and Comprehensive Free Trade Area between Ukraine and the EU is important for the study of economic effects and pro-European directions of orientation of Ukraine's economy. The study provides a description of such issues as: theoretical and methodological bases for determining the economic effects of free trade zones in the world economy; mechanisms of occurrence of static and dynamic foreign trade effects in the conditions of the Deep and Comprehensive Free Trade Area of Ukraine with the EU; tendencies of bilateral complementarity of trade relations between Ukraine and the EU; effects of creation and rejection of Ukraine's trade with the EU; foreign trade indices of Ukraine's economic association with the EU; assessment of the transformation of Ukraine's trade policy as a factor in the effectiveness of trade with the EU; analysis of the implementation of the action plan of the Association Agreement between Ukraine and the EU; effects and consequences of the trade war of the Russian Federation against Ukraine for European integration processes; potential and role of undertraded foreign markets for the development of Ukraine's trade with the EU; strengthening Ukraine's dependence on the EU commodity market and on foreign markets in general; reorientation of Ukraine's trade from the EAEU countries to the EU countries and third countries. The scientific novelty of the obtained results lies in the systematization and deepening of theoretical and methodological approaches to the classification and determination of foreign trade effects of Ukraine's free trade zone with EU countries in the implementation of the Association Agreement between Ukraine and the European Union. The main provisions of scientific novelty, which are received personally and submitted for defence, are as follows: For the first time: - the tendencies of bilateral complementarity of trade relations in the conditions of development of the free trade zone between Ukraine and the EU countries are investigated, the analysis of dynamics of the index of complementarity of trade for Ukraine and the EU is carried out; - it was found that the EU countries and Ukraine are "natural trade partners", as evidenced by the high level of trade complementarity; - it was concluded that the dynamics of the complementarity index of Ukraine with the EU countries tends to gradually increase, which is a positive result of the creation of a Deep and Comprehensive Free Trade Area between Ukraine and the EU; - the influence of the main factors on the change of the complementarity coefficient of Ukraine's trade with the EU - the volume of import-export of goods between

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шнирков Олександр Іванович

2. Shnyrkov Oleksandr Ivanovych

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іващенко Оксана Андріївна

2. Ivaschenko Oksana Andriivna

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чужиков Віктор Іванович

2. Chuzhikov Viktor Ivanovich

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заблоцька Ріта Олександрівна

2. Zablotska Rita Oleksandrivna

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шворак Людмила Олександрівна

2. Shvorak Lyudmyla Oleksandrivna

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заклучні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Резнікова Наталія Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Резнікова Наталія Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.